

Београд - Председник Србије и оне политичке структуре којима он командује морају да схвате да је на њима историјска одговорност, да морају да направе радикални рез са комплетном досадашњом косовском политиком и да призову читаво друштво памети.

То је наша велика шанса. То је уједно и наша једина шанса - каже за Данас Биљана Србљановић, најпознатија српска драмска списатељица.

Да ли сте пред 9. децембар били у дилеми око тога да ли ће Србија добити статус кандидата?

- Ни најмање, и то сам отворено у октобру и рекла. Очекивала сам тачно ово што се догодило, не зато што сам много паметна, нити зато што је то некаква спољна сила, системска неправда или издаја, како сада патетично покушава да се представи, већ зато што су услови били кристално јасни, а ми нисмо имали никакву намеру да их испунимо. Напротив, потрошили смо два месеца у покушајима да „измувамо“ кандидатуру, да нешто смуљамо, да преваримо систем (да не употребим тачнију вулгарну реч), изгубили смо све то време у том понижавајућем напору да не урадимо ништа, а да ипак добијемо све.

Ко је најодговорнији за негативну одлуку о статусу?

- Власт, наравно, у сваком смислу, али тиме мислим и на оне који бирају овакву власт, на оне који им дају подршку у парламенту и у невладином сектору, све оправдавајући неискреним страхом да може доћи неки гори. Не видим у чему би долазак Томислава Николића био гори од онога што сада имамо? И једни и други заговарају немогућу политику „ЕУ да, али не по цену Косова“ и то је једино што ме занима у евалуацији њихових програма. Ко ће да обећа јефтинији хлеб, ширу борбу против корупције и „поштену“ власт, одавно ме више не занима. Јер сви одлично знамо да и питање цене хлеба и смањења корупције и поштења као политичке категорије зависи само од једне једине ствари - хоће ли Србија смоћи снаге да из темеља промени своју косовску политику или неће. То је питање свих питања и од тог одговора зависи буквално све.

Чему људи у Србији треба да се надају у наредних годину дана?

- Колико год невероватно да звучи, мислим да је наш прошлонедељни пораз такође и једна велика могућност. Мислим да Србија може у фебруару, односно у марту, да добије и статус кандидата и датум почетка преговора, и да убрзаним корацима крене ка европским интеграцијама, ако сада коначно схвати овај ударац главом у зид као своју последњу шансу. Увек ме је више занимала грађанска воља за променама, а не одлуке политичких елита, али ми се сада чини да смо у оној ситуацији у којој те елите морају да преузму одговорност и ишчупају грађане, читаво друштво из патетичне бајке у којој се батргамо, из концепта да нас зла вештица мрзи, неправда прати наше биће, инат је древно српско оружје и ако нас неко неће, пропаст му је загарантована на крају приче. То што се над одбијеницом ЕУ сад уплакани усекњујемо, значи да нам треба неко трезвен да нас ухвати за рамена и протресе, да преузме терет одговорности и да нас тргне из тог трансa. Председник Србије и оне политичке структуре којима он командује морају да схвате да је на њима историјска одговорност, да морају да направе радикални рез са комплетном досадашњом косовском политиком и да призову читаво друштво памети. То је наша велика шанса. То је уједно и наша једина шанса.

Нуди ли неко у Србији бар назнаке реалне политике према Косову и ко то, ако га има?

- Једина реална и озбиљна политика према Косову је садржана у пројекту Преокрет, у то нема никакве сумње.

Намеравате ли да потпишете платформу Преокрета?

- Мислим да је то тачна и неопходна платформа за нашу политику према Косову. Не видим значај у томе да ли баш ја нешто потписујем или не, то је од споредне важности. За мене је много значајније сакупити стотине хиљада, милионе потписа грађана или барем имати реалну слику - колико нас стварно има.

Шта бисте ви учинили да сте „нека власт“ у Србији, а у вези с Косовом, и како бисте то народу објаснили?

- Географски и генерацијски припадам једном другачијем свету од представника епско-гусларског дискурса, као и можда још различитијем од оног салонског национализма славског типа. За оба та света Косово је апстрактна вредност. За мене је то територија на којој живе неки конкретни људи и на којој је много крви текло, много зла учињено. Буквално говорећи - Косово је друга држава, у којој живи два милиона људи, који не желе да живе са нама. Како је до тога дошло, неће бити да не знамо. Тамо такође живи српска мањина, којима је наша држава дужна да обезбеди пуна грађанска права и потпуну заштиту. То је једино могуће ако смо део европског пројекта, све друго је илузија и срљање у улогу жртве. Кома је то мало, живи у погрешном свету.

(Данас)